

Nr 7

Regeringens proposition om förvärv av aktier i AB Pripps Bryggerier;

beslutad den 3 januari 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att godkänna avtal om statens förvärv av 60 % av aktierna i AB Pripps Bryggerier. För förvärvet av aktierna föreslås ett anslag av 225 milj. kr. jämte kostnader för ränta.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-01-03

Närvarande: Statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén.

Föredragande: statsrådet Sträng.

Proposition om förvärv av aktier i AB Pripps Bryggerier.

Den förda politiken

Sedan lång tid tillbaka har bryggeriindustrin varit föremål för statliga regleringar av olika slag. Bakgrunden härtill är det intresse från alkoholpolitisk synpunkt som statsmakterna fäster vid ölhanterings olika led. Reglerna avser främst tillverkning, beskattning, försäljning och servering av öl. De alkoholpolitiska reformer som beslutas är av avgörande betydelse för de företag som tillverkar och försäljer maltdrycker.

Huvudparten av den nuvarande alkohollagstiftningen bygger på 1954 års alkoholpolitiska reform, som trädde i kraft den 1 oktober 1955. Som ett led i en allmän liberalisering av alkoholpolitiken avskaffades därvid motbokssystemet. För maltdryckernas del innebar reformen betydande lättnader. Bl. a. slopades det dittills gällande starkölsförbudet och friare regler infördes beträffande försäljning och servering av maltdrycker. År 1961 tillkom nya bestämmelser som innebar en ytterligare liberalisering och förenkling av bestämmelserna på ölområdet, främst i fråga om detaljhandeln.

Avgörande för maltdryckskonsumtionens utveckling under senare år — och därmed även för den svenska bryggerinäringen — har varit statsmakternas beslut år 1965 att införa det s. k. mellanölet (öl av typ B). Syftet med att införa mellanölet var bl. a. att genom en ytterligare differentiering på maltdrycksområdet främja övergången från spritdrycker till svagare drycker.

Maltdrycker indelas efter alkoholhalt i tre huvudtyper nämligen *lättöl* (alkoholhalt ej överstigande 1,8 viktprocent), *öl* (alkoholhalt över 1,8 men inte över 3,6 viktprocent) och *starköl* (alkoholhalt över 3,6 viktprocent). Öl indelas i typ A (pilsner) och typ B (mellanöl). Till typ A hänförs öl med alkoholhalt inte över 2,8 viktprocent, medan till typ B räknas öl med alkoholhalt över 2,8 och upp till 3,6 viktprocent.

Maltdrycker beskattas särskilt enligt förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker. Skatten utgår med visst belopp per liter och är för maltdryckerna progressiv i förhållande till alkoholstyrkan. F. n. utgör skatten per liter 12 öre för lagrat lättöl, 75 öre för öl av typ A, 1: 50 kr. för öl av typ B och 2: 50 kr. för starköl. För läskedrycker utgör skatten 33 öre per liter.

För tillverkning av öl och starköl för försäljning krävs tillstånd av riksskatteverket. Verket är även i övrigt central myndighet i fråga om tillverkning och försäljning av alkoholhaltiga drycker samt för alkoholfrågor.

Försäljning av andra maltdrycker än lättöl och starköl regleras i ölförsäljningsförordningen (1961: 159). Detaljhandel sker som försäljning och servering. För detaljförsäljning fordras tillstånd av polismyndighet. Tillstånd meddelas som regel matvaruhandlare och bryggeri. Tillstånd till servering meddelas av länsstyrelsen eller i vissa speciella fall av polismyndigheten. Partihandel får utövas av den som har tillstånd till utminuterung och av den som yrkesmässigt bedriver partihandel med matvaror samt av den som yrkesmässigt importerar öl.

Enligt beslut av 1972 års riksdag får detaljförsäljning och servering inte ske till person som kan antagas vara under 18 år. Tidigare gällde åldersgränsen 16 år i fråga om servering.

Enligt överenskommelse som har träffats på initiativ av dåvarande kontrollstyrelsen iakttar bryggeribranschen sedan 1970 viss frivillig begränsning i fråga om reklamen för öl. Huvudsyftet är att förhindra ölreklam som riktar sig till barn och ungdom. Reklam som knyter an till romantiska situationer eller till sex appeal skall dessutom undvikas. Man får inte åberopa ungdomsidoler, idrottsmän och nöjesartister. Vidare skall reklam för öl inte ske i ungdomspublikationer, vid sportevenemang eller på arbetsplatser. Frågor om överträdelse av reklamreglerna behandlas av marknadsdomstolen. Genom beslut av 1974 års riksdag har i tryckfrihetsförordningen tagits in bestämmelser som ger möjlighet att förordna om förbud mot reklam för bl. a. alkoholhaltiga drycker.

Även i fråga om val av förpackningar påverkas bryggerinäringen av statsmakternas beslut. Sålunda utgår sedan den 1 mars 1973 en avgift om 10 öre på flertalet dryckesförpackningar, bl. a. på flaskor och burkar för öl.

I oktober 1965 tillsattes den alkoholpolitiska utredningen med upp-

gift att göra en allmän översyn av nykterhetspolitiken. I augusti 1971 avlämnade utredningen delbetänkandet (SOU 1971: 66) Mellanölsfrågan. Betänkandet ledde bl. a. till den ovannämnda av statsmakterna beslutade 18-årsgränsen i fråga om såväl detaljförsäljning som servering av öl.

I december 1974 avlämnade alkoholpolitiska utredningen sitt slutbetänkande (SOU 1974: 90—93) Alkoholpolitik som nu är föremål för en omfattande remissbehandling.

Bryggeribranschen

I Sverige uppgår konsumtionen av lagrade maltdrycker till ungefär 55 liter per invånare och år. Även om konsumtionen har stigit under senare år, är detta internationellt sett en låg siffra. Konsumtionen av maltdrycker ökade från 267 milj. liter 1964 till 445 milj. liter 1973, en ökning med 67 % på nio år. Samtidigt har konsumtionsmönstret påtagligt ändrats. År 1964 var pilsnern den dominerande maltdrycken med en marknadsandel på 85 %, medan starköl och lättöl hade små marknadsandelar. År 1965 introducerades mellanölet och detta öl har successivt ersatt pilsnern som den dominerande maltdrycken. År 1973 var sålunda mellanölets marknadsandel 66 %, medan pilsnerns andel hade fallit till 12 %. Även starkölets andel har fallit något och utgjorde år 1973 endast 6 %. Lättölet har däremot fördubblat sin marknadsandel från 8 % år 1964 till 16 % år 1973, vilket bl. a. beror på en kvalitetsmässig förbättring av produkten.

Konsumtionsförändringarna från år 1964 till år 1973 har inte skett jämnt. Starkölet nådde en volymmässig topp år 1968. Därefter har konsumtionen minskat med 5 à 10 % per år. Konsumtionen av mellanöl ökade snabbt från år 1965 till år 1970. Under de därpå följande åren har emellertid konsumtionen minskat något. Pilsnerkonsumtionen har med vissa variationer minskat årligen med 10 à 15 % i volym sedan år 1964. Konsumtionen av lättöl minskade från år 1964 t. o. m. år 1967. Därefter har konsumtionen ökat snabbt. Tillväxttakten under åren 1971, 1972 och 1973 har varit över 40 % per år. Trots de mycket starka förskjutningar som har inträffat i de olika maltdryckernas marknadsandelar, har den totala konsumtionen av maltdrycker uppvisat en förhållandevis jämn och måttlig ökningstakt sedan år 1964.

Läskedryckskonsumtionens utveckling har med vissa undantag varit ganska jämn. Volymökningen från år 1964 till år 1973 har varit ca 25 % och läskedryckskonsumtionen uppgick år 1973 till 308 milj. liter.

År 1973 uppgick det samlade värdet av malt- och läskedryckskonsumtionen till ungefär 2,9 miljarder kr. Den totala volymen drycker har ökat från 514 milj. liter år 1964 till 754 milj. liter år 1973. Sistnämnda är fördelade sig konsumtionen på olika produkter på följande

sätt: starköl 3 %, mellanöl 39 %, pilsner 7 %, lättöl 10 % och läskedrycker 41 %.

Utrikeshandeln med malt- och läskedrycker är av liten omfattning. Av den svenska konsumtionen av maltdrycker på 445 milj. liter år 1973 tillgodosågs endast 26 milj. liter, eller 6 % med importerade varor. Importen avser huvudsakligen mellanöl. Konsumtionen av läskedrycker tillgodoses endast till någon procent med importerade varor. Exporten av maltdrycker är mycket begränsad och motsvarar mindre än en procent av den inhemska konsumtionen. En sammanställning över konsumtion, import och export av malt- och läskedrycker bör fogas till regeringsprotokollet som *bilaga 1*.

Den svenska konsumtionen av malt- och läskedrycker tillgodoses således till helt dominerande del genom inhemsk produktion. Den beskrivning av konsumtionsutvecklingen som har lämnats i det föregående kan därmed i huvudsak sägas gälla även produktionsutvecklingen. I det följande lämnas en redogörelse för företagsstrukturens utveckling inom bryggerinäringen.

Under 1900-talets första hälft tillämpades en marknadsuppdelning mellan bryggeriföretagen. Denna uppdelning och de relativt höga transportkostnaderna för industrins produkter gjorde att bryggeriföretagen länge var i huvudsak lokalt verksamma. Företagsstrukturen var då tämligen statisk. Bryggeriernas storlek var beroende av distributionsomlandets storlek och befolkningstäthet. Storstadsbryggerierna i Stockholm, Göteborg och Malmö var därför störst och närmast följde bryggerierna i tätbefolkade regioner i Mälardalen och Skåne. Ett stort antal småbryggerier var lokaliserade till de mer glesbefolkade regionerna.

I och med tillkomsten av 1953 års lag om motverkande av konkurrensbegränsning upphävde bryggerierna tidigare ingångna avtal angående marknadsuppdelning, försäljningskvoter och gemensam prissättning. Härefter har en snabb strukturomvandling skett av malt- och läskedrycksproduktionen. Denna omvandling har drivits fram av den omständigheten att det är förenat med väsentliga stordriftsfördelar att framställa stora kvantiteter av framför allt maltdrycker vid samma anläggning. Sänkta transportkostnader har även bidragit härtill.

Statens pris- och kartellnämnd har undersökt den svenska malt- och läskedrycksindustrin. Enligt denna undersökning fanns det år 1952 ännu 142 tillverkningsenheter för malt- och läskedrycker. Därav ingick 67 fabriker i 14 koncerner. Fem år senare var antalet tillverkningsenheter 116, varav 56 stycken ingick i 11 koncerner. År 1962 hade antalet tillverkningsställen sjunkit till 93, varav 47 ingick i 8 koncerner. År 1967 fanns det 75 tillverkningsställen, varav 42 ingick i 5 koncerner.

Den mest genomgripande förändringen av företagsstrukturen inom

bryggerinäringen inträffade år 1963. I början av 1960-talet dominerade de två stora koncernerna AB Stockholms Bryggerier och AB Pripp & Lyckholm marknaden. År 1963 gick de samman och det första rikstäckande bryggeriföretaget uppsod. Den nya koncernen fick en marknadsandel på drygt hälften av landets malt- och läskedryckskonsumtion. Fusionen innebar att ett marknadsledande bryggeriföretag bildades. Det nya företaget, som med sina olika varumärken dominerar marknaden, har emellertid inte i större omfattning påverkat de fristående företagens situation. Detta återspeglas i att företagets marknadsandel varit i huvudsak konstant sedan koncernen bildades. Däremot har rationaliseringen inom denna företagsbildning varit genomgripande.

Antalet tillverkningsställen för malt- och läskedrycker utgör nu omkring 60, varav knappt 30 stycken ingår i 4 koncerner. Den minskning av antalet företag i branschen som skett efter år 1962 torde kunna ses som en fortsättning på den utveckling som inleddes år 1953 och således i huvudsak bero på de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för bryggerinäringen.

Marknadssituationen är i dag den att AB Pripps Bryggerier svarar för ungefär 55 % av försäljningen av malt- och läskedrycker i landet. De två näst största företagen är AB Wårby Bryggerier och Bryggeri AB Falken. Övriga företag är små och flertalet har marknadsandelar på endast några få procentenheter.

Enligt statistiska centralbyråns industristatistik uppgick antalet selsatta inom malt- och läskedrycksindustrin år 1972 till ungefär 6 000. Från år 1964 till år 1972 ökade produktionsvolymen med ca 45 %. Under samma period minskade antalet anställda i bryggerinäringen med 20 %. Med hänsyn till att arbetstiden förkortats under perioden har det totala antalet utförda arbetstimmar minskat ännu snabbare. Den gynnsamma utveckling av produktionsvolymen per arbetad timma som härigenom uppkommit kan återföras på den strukturrationalisering som har skett i branschen och på den modernisering av anläggningarna som ägt rum.

Företaget

AB Pripps Bryggerier erhöll sin nuvarande uppbyggnad i samband med att Pripp-Bryggerierna AB år 1972 ombildades till förvaltningsbolag med firmanamnet PRIBO (Prippbolagen) AB. Samtidigt överfördes hela den i Pripp-Bryggerierna AB ingående malt- och läskedrycksrörelsen till det helägda dotterbolaget Pripps Vattenfabriker AB. Därvid ändrades firmanamnet för sistnämnda bolag till AB Pripps Bryggerier. Tingsryds Bryggeri AB och vissa vattenfabriker ägs dock direkt av PRIBO (Prippbolagen) AB. I fortsättningen används beteckningarna

PRIBO för förvaltningsbolaget resp. Pripps för malt- och läskedrycksföretaget.

Malt- och läskedrycksrörelsen ingick således fram till år 1972 i Pripp-Bryggerierna AB. Detta bolag, vars ursprung går tillbaka till år 1828, har framvuxit genom sammanslagningar under årens lopp av ett stort antal bryggeriföretag i landet. Det mest betydelsefulla samgåendet ägde rum år 1963 då AB Pripp & Lyckholm och AB Stockholms Bryggerier förenades. Med denna fusion inleddes en omfattande strukturomvandling och en genomgripande modernisering av företagens anläggningar såväl i produktions- som i distributionsledet.

I den år 1963 bildade företagsenheten ingick 40 driftsställen för dryckestillverkning, spridda över södra och mellersta Sverige. Därtill kom två mälterier, ett i Stockholm och ett i Göteborg. Till grund för strukturomvandlingen lades en plan som tog sikte på att koncentrera dryckestillverkningen till ett fåtal moderna, väl lokaliserade bryggerier. Genomförandet av denna plan befinner sig nu i slutskedet. Ett helt nytt bryggeri färdigställdes år 1970 i Stockholm. Ett annat storbryggeri uppförs f. n. i Göteborg. Bryggeriet i Malmö har undergått en grundlig modernisering. Även några mindre bryggerier som är tänkta att vara kvar har förnyats.

Efter hand har gamla, otidsenliga driftsställen lagts ned och antalet kvarvarande enheter utgör i dag 14, inräknat de tre som förvärvats under senare år. Bryggeriernas lokalisering och antalet i tillverkning selsatta framgår av följande sammanställning.

Ort	Antal anställda
Malmö	167
Helsingborg	64
Tingsryd	98
Göteborg	385
Vimmerby	30
Arboga	56
Bromma	545
Torsby	36
Mora	48
Sundsvall	60
Gällivare	31
	1 520

Beslut har fattats om nedläggning under år 1975 av bryggerierna i Helsingborg och Vimmerby. I Göteborg drivs f. n. verksamhet vid flera tillverkningsställen. I samband med att det nya bryggeriet blir färdigt i början av år 1976, kommer de övriga bryggerierna i Göteborg att tas ur drift.

I framtiden kommer den helt övervägande delen av företagens dryckestillverkning att vara koncentrerad till de tre storbryggerierna i Stockholm, Göteborg och Malmö. Avsikten är att därjämte bedriva produktion vid bryggerierna i Tingsryd, Arboga, Torsby, Mora, Gällivare och

Sundsvall. En förutsättning härför är dock att nuvarande försäljningsvolym kan upprätthållas.

Leveranserna av företagets produkter till detaljhandel, restauranger och andra kundgrupper sker huvudsakligen genom en egen distributionsapparat. Även denna har undergått en omfattande strukturrationalisering. Sålunda har sedan år 1963 antalet lagerdepåer och andra lagerställen minskat från drygt 200 till ett 70-tal. En fortsatt nedskärning till 50 à 60 enheter planeras. Denna omvandling har krävt uppförande av nya, moderna depåer. Av den totala lagerkapaciteten, som i dag omfattar 120 000 m², har sålunda en dominerande del tillkommit under det senaste decenniet genom ny- och tillbyggnader. Flera av depåerna har anknäring till järnväg. Depånätet är i princip färdigbyggt och endast vissa kompletterande investeringar kommer att aktualiseras.

Företagets huvudkontor är beläget i Bromma. Verksamheten i övrigt är uppdelad på sex geografiska regioner. Databehandling och redovisning är koncentrerad till huvudkontoret och de sex regionkontoren. Även denna verksamhet är modernt utformad. Antalet anställda i tillverkning, distribution och administration uppgår f. n. till drygt 3 500.

Pripps försäljningsvolym verksamhetsåret 1972/73 uppgick till drygt 430 milj. liter malt- och läskedrycker. Härav utgjordes drygt 250 milj. liter av maltdrycker. Volymutvecklingen under senare delen av 1960-talet kännetecknades av en klar uppgång, främst till följd av introduktionen av mellanölet. Hittills under 1970-talet har däremot volymutvecklingen stagnerat. Försäljningen har under senare år alltmer förskjutits mot lagrat lättöl som f. n. svarar för 20 % av företagets maltdrycksproduktion. Starköl och pilsner har samtidigt visat en volymmässig nedgång. Försäljningen av mellanöl, som är den dominerande öltypen, har stagnerat under senare år. Pripps totala maltdrycksförsäljning har ökat från knappt 180 milj. liter verksamhetsåret 1963/64 till drygt 250 milj. liter 1972/73. Läskedrycksförsäljningen har under samma tid ökat från drygt 135 milj. liter till knappt 170 milj. liter. Härtill kommer ca 10 milj. liter andra drycker. En sammanställning över företagets försäljning bör fogas till regeringsprotokollet som *bilaga 2*.

Av de sålda dryckerna produceras tre utanför företaget, nämligen Ramlösa och Porla samt AARHUS öl. Coca-cola och Schweppes tillverkas på licens vid företagets anläggningar.

Pripps har en marknadsandel på ungefär 54 % för maltdrycker och ungefär 56 % i fråga om kolsyrade läskedrycker. Marknadsandelen för juicer och andra inte kolsyrade drycker är betydligt lägre. I fråga om malt- och läskedrycker torde företaget vara marknadsledare vad gäller såväl priser som produktutformning. Pripps har haft som målsättning att behålla sin andel på 50—55 % av den totala malt- och läskedrycksmarknaden.

För att rationalisera företagets tillverknings- och distributionsanläggningar m. m. har Pripps investerat omkring 850 milj. kr. under de senaste tio åren. Det största investeringsobjektet har varit bryggeriet i Stockholm som kostat ca 285 milj. kr. Det nya bryggeriet i Göteborg har kostnadsberäknats till drygt 200 milj. kr. Företagets investeringar var som störst verksamhetsåren 1968/69 och 1969/70, dvs. de år då huvuddelen av Stockholmsanläggningen byggdes. Investeringsnivån låg dessa år något över 100 milj. kr. Därefter sjönk investeringsaktiviteten under några år för att återigen stiga i samband med att arbetena på Göteborgsanläggningen inleddes. Verksamhetsåret 1972/73 uppgick investeringarna till ca 75 milj. kr. I och med att den nya anläggningen i Göteborg färdigställs beräknas företagets investeringar sjunka avsevärt. Företagets produktion kommer då i allt väsentligt att vara koncentrerad till högmodern tillverknings- och distributionsanläggningar. Såvitt nu kan bedömas kommer under återstående delen av 1970-talet investeringarna att till största delen utgöras av ersättningsinvesteringar.

Moderniseringen av tillverkning m. m. har således krävt stora kapitalinsatser, men har bidragit till att volymen producerade drycker per arbetstimme har utvecklats gynnsamt. Den på detta sätt definierade produktiviteten har stigit med i genomsnitt drygt 7 % per år under senare år.

Som nämnts tidigare fick PRIBO-koncernen sin nuvarande uppbyggnad år 1972 och 1972/73 var därför AB Pripps Bryggeriers första verksamhetsår. I följande sammanställning redovisas en beräkning av omsättning och resultat under senare år för den verksamhet som 1972/73 drevs i Pripps, dess helägda dotterbolag samt i Tingsryds Bryggeri AB (milj. kr.).

Verksamhetsår	Omsättning	Produkt-skatte	Rörelse-resultat före avskrivningar	Rörelse-resultat efter kalkylmässiga avskrivningar	Redovisat nettoresultat
1968/69	760,8	243,9	79,9	22,5	19,9
1969/70	839,9	297,9	70,4	26,2	40,0
1970/71	869,2	325,9	57,9	7,0	26,8
1971/72	902,5	306,1	95,9	41,8	21,9
1972/73	1 030,0	347,3	97,1	38,9	19,4

Tingsryds Bryggeri AB förvärvades av PRIBO år 1972 och i de redovisade siffrorna för 1972/73 ingår Tingsryds med ett rörelseresultat efter avskrivningar med 1,1 milj. kr. och med en obetydlig redovisad nettovinst. Aktiemajoriteten i Hernö Bryggeri AB förvärvades under verksamhetsåret 1973/74 och detta företags resultat m. m. ingår inte i sammanställningen. Hernö Bryggeri AB redovisar emellertid en obetydlig nettovinst för verksamhetsåret 1972/73, medan dess helägda dotterbolag Sundsvallsbryggerier AB redovisar ett resultat efter kalkylmässiga av-

skrivningar på 2,6 milj. kr. och en redovisad nettovinst på 2,0 milj. kr.

Brandförsäkringsvärdena för Fripps fastigheter, maskiner, inventarier och bilar uppgick 1972/73 till 950 milj. kr. Den totala omslutningen i balansräkningen per den 30 september 1973 var 620 milj. kr. Härav utgjorde omsättningstillgångarna 147 milj. kr. efter avdrag med 38 milj. kr. för lagerreserv och anläggningstillgångarna utgjorde 467 milj. kr. De långfristiga skulderna belöpte sig på 356 milj. kr. och de kortfristiga till 145 milj. kr. I investeringsfond fanns ungefär 90 milj. kr. AB Pripps Bryggeriers resultaträkning för verksamhetsåret 1972/73, företagens balansräkning per den 30 september 1973 samt sammanställning med vissa statistiska uppgifter för företaget bör fogas till regeringsprotokollet som *bilaga 3*.

Avtalet

Mellan staten och PRIBO träffades den 19 november 1974 ett avtal innebärande att staten förvärvar majoriteten av aktierna i AB Pripps Bryggerier. Avtalet förutsätter för att bli giltigt — förutom godkännande av bolagstämma i PRIBO — att regeringen senast den 31 mars 1975 godkänner det. I avtalet redovisas inledningsvis bakgrunden och vissa förutsättningar för överenskommelsen. Härav framgår bl. a. följande.

PRIBO äger samtliga aktier i Pripps. Pripps äger nu mer än 90 % av aktierna i Hernö Bryggeri AB som är moderbolag till det helägda dotterbolaget Sundsvallsbryggerier AB. PRIBO äger vidare samtliga aktier i Tingsryds Bryggeri AB. Pripps är licenstagare avseende tillverkning och försäljning av Coca-Cola och Schweppes. Tingsryds har avtal angående tillverkning och försäljning på licens av Bass-öl i Sverige. Pripps är återförsäljare av mineralvattnen Ramlösa och Porla samt läskedrycken Coril som tillverkas av det PRIBO-ägda företaget AB Ramlösa Hälso-brunn. Detta företag behålls av PRIBO.

Enligt avtalet skall PRIBO låta ombesörja en höjning av aktiekapitalet i Pripps från nuvarande 5 milj. kr. till 70 milj. kr. genom fondemission med utnyttjande av disponibla vinstmedel och uppskrivning av vissa fastigheter. PRIBO skall till staten överlåta 840 000 aktier i Pripps motsvarande 60 % av det förhöjda aktiekapitalet. Överlåtelsepriset för aktierna i Pripps utgör 225 milj. kr. samt ränta på detta belopp räknat från den 30 september 1974 till den dag betalning erläggs. Betalning för aktierna erläggs och tillträde sker utan dröjsmål efter det att avtalet blivit definitivt och kapitalökningen blivit vederbörligen registrerad. Med de överlåtna aktierna skall följa rätt till den utdelning som kan komma att utgå för det verksamhetsår som började den 1 oktober 1974 och för följande verksamhetsår.

Det överenskomna priset på de aktier som förvärvats av staten motsvarar ett värde på hela aktiestocken i Pripps av 375 milj. kr. Priset har framkommit som resultat av en förhandling, baserad på av parterna var för sig gjorda uppskattningar av företagets substansvärde och avkastningsvärde. PRIBO har vid förhandlingarna lagt huvudvikten vid bolagets substansvärde, medan statens förhandlare fäst huvudvikten vid resultatet.

Som tidigare nämnts ombildades år 1972 Pripp-Bryggerierna AB till ett förvaltningsbolag med namnet PRIBO medan malt- och läskedrycksrörelsen överfördes på Pripps. Det tidigare koncernföretaget Pripp-Bryggerierna AB hade under en följd av år tagit upp lån för malt- och läskedrycksrörelsen. I samband med att denna överfördes till AB Pripps Bryggerier, överfördes även lån hänförliga till malt- och läskedrycksrörelsen till detta bolag. På begäran av långivarna tecknade emellertid moderbolaget PRIBO borgen för de lån som fördes över till Pripps. Enligt avtalet skall staten eller den staten anvisar fr.o.m. den dag aktierna i Pripps övergår i statens ägo från PRIBO överta samtliga borgensåtaganden och liknande förbindelser som PRIBO iklätt sig för Pripps eller Tingsryds eller dess dotterbolag m.m. De borgensåtaganden och liknande förbindelser som är aktuella uppgår till 183,8 milj. kr. och har förtecknats i en bilaga som fogats till avtalet. Av borgensåtagandena avser ca 40 milj. kr. borgen för obligationslån där säkerheten är fastighets- och företagsinteckningar. Drygt 110 milj. kr. avser borgen för Pripps pensionsförpliktelser medan drygt 20 milj. kr. avser återlån av erlagda ATP-avgifter.

I avtalet föreskrivs att PRIBO t. o. m. den 30 september 1975 skall förse Pripps med de likvida medel som kan erfordras bl. a. för att fullfölja pågående eller redan beslutade investeringar. Pripps skall till PRIBO överföra de överskott i likvida medel som vid varje tidpunkt kan finnas hos Pripps. På fordringsbelopp skall beräknas ränta efter en årlig räntefot som ligger tre procentenheter över vid envar tid gällande diskonto. Den skuld Pripps kommer att ha till PRIBO den 30 september 1975 skall återbetalas senast den 31 december 1975.

Avtalet innehåller bl. a. bestämmelser om inlösen och hembudsskyldighet. Staten utfäster sig att så länge PRIBO är delägare i Pripps inte överlåta eller pantsätta eller på annat sätt avhända sig oinskränkt ägande- och förfoganderätt till aktierna i Pripps. Överlåtelse får dock ske på bolag eller annan juridisk person som ägs av staten. PRIBO i sin tur utfäster sig att inte överlåta de aktier som PRIBO behåller till annan än staten. PRIBO får inte heller inskränka sin förfoganderätt till aktierna. Staten äger efter minst sex månaders uppsägning inlösa av PRIBO behållna aktier. På begäran av PRIBO skall staten tidigast den 31 december 1984 inlösa av PRIBO ägda aktier i Pripps. Om staten i egenskap av majoritetsägare i Pripps beslutar genomföra något som konstateras vara oför-

enligt med avtalet äger PRIBO även tidigare påkalla inlösen av PRIBO:s aktier i Pripps. I avtalet har angetts de principer som skall ligga till grund för värdering av aktier vid inlösen. Dessa innebär att parterna med ledning av substans- och avkastningsvärden, baserade på balans- och resultaträkningar för de tre senaste verksamhetsåren före den dag inlösen begärts, skall söka enas om priset. Kan överenskommelse ej träffas om priset skall detta bestämmas av skiljemän. Om inlösen begärs före den 1 oktober 1977 skall dock priset beräknas utifrån ett värde på hela aktiestocken om 375 milj. kr. uppräknat med konsumentprisindex från januari 1975.

Beträffande styrelse och revisorer stadgas att så länge PRIBO äger aktier i Pripps skall styrelsen bestå av — förutom verkställande direktör och personer utsedda i enlighet med lagen (1972: 829) om styrelserepresentation för de anställda i aktieföretag och ekonomiska föreningar — sex personer med tre suppleanter. Av dessa skall staten nominera fyra styrelseledamöter och två suppleanter samt PRIBO två styrelseledamöter och en suppleant att väljas av bolagsstämman i Pripps.

Ordföranden i Pripps styrelse skall väljas bland av staten nominerade styrelseledamöter och vice ordförande bland av PRIBO nominerade styrelseledamöter. Antalet revisorer i Pripps skall vara tre med tre suppleanter. Minst två av revisorerna och deras suppleanter skall vara auktoriserade. Så länge PRIBO innehar aktier i Pripps skall PRIBO få nominera en revisor och en suppleant.

I fråga om företagets skötsel är staten och PRIBO överens om att Pripps skall drivas på ett rationellt och företagsekonomiskt sunt sätt som möjliggör en rimlig utdelning till aktieägarna.

Enligt avtalet skall erforderligt kapitalbehov i Pripps efter den 30 september 1975 täckas genom självfinansiering eller upplåning på allmänna kapitalmarknaden om inte staten och PRIBO kommer överens om annat. Såvida parterna inte kommer överens om annat skall eventuell kapitalökning i Pripps genom nyteckning mot kontantlikvid, apportegendom o. dyl. ske till sådan kurs och på sådana villkor i övrigt att värdet på de av Pripps före nyteckningen utgivna aktierna inte nedgår.

PRIBO äger f. n. samtliga aktier i Tingsryds Bryggeri AB. PRIBO överlåter dessa till Pripps för en krona.

PRIBO skall enligt avtalet inte tillgodogöra sig någon utdelning från Pripps och Tingsryds för verksamhetsåret 1973/74. Vissa varumärken som inte bedömts nödvändiga för den rörelse som Pripps och dess dotterbolag bedriver skall utan ersättning överlåtas till PRIBO-koncernen.

Ersättning för löpande mellanhavanden mellan PRIBO och Pripps under verksamhetsåret 1974/75 har reglerats i avtalet. Dessa mellanhavanden motsvarar i stort relationen 1973/74 mellan de två företagen och innebär bl. a. att PRIBO kan utnyttja vissa administrativa funktioner m. m. vid Pripps. PRIBO erbjuder samtidigt Pripps vissa tjänster i fråga

om internrevision och viss medverkan från koncernledningen. Förhandlingar skall tas upp om dessa förhållanden för tiden efter den 1 oktober 1975.

PRIBO utfäster sig att hos leverantörer, kunder, licenstagare, licensgivare och andra affärsförbindelser verka för att vinna en positiv inställning till statens engagemang i Pripps. Affärsrelationerna mellan Pripps och AB Ramlösa Hälsobrunn har bekräftats i mellan dessa företag upprättat skriftligt avtal.

Föredraganden

Sedan lång tid tillbaka har bryggeriindustrin varit föremål för statliga regleringar av olika slag. Bakgrunden härtill är det intresse från alkoholpolitisk synpunkt som statsmakterna fäster vid ölhanteringsens olika led. Regleringarna avser främst tillverkning, beskattning, försäljning och servering av öl och har ändrats från tid till annan. De förändringar i regleringarna som beslutas är av avgörande betydelse för företagen i branschen. En fortsatt reglering av tillverkningen och försäljningen av öl är att förutse och det måste dessutom förutsättas att bestämmelserna även i framtiden kommer att ändras. Konsekvenserna av dessa förhållanden har under gångna år vid olika tillfällen diskuterats mellan regeringsrepresentanter och PRIBO (Prippbolagen) AB:s ledning. Med hänsyn till de alkoholhaltiga maltdryckernas speciella karaktär har det därvid bedömts ur allmän synpunkt lämpligt om staten kunde få ett dominerande intresse i tillverkningen av maltdrycker i Sverige. Ett sådant inträde från statens sida i denna bransch borde kunna minska osäkerheten och skapa bättre grund för planering och därmed långsiktig effektivitet i branschen.

Bryggerier tillverkar och försäljer ofta både malt- och läskedrycker. Ett avskiljande av tillverkning av maltdrycker med därtill hörande försäljning från bryggeriindustrins övriga verksamhet framstår icke som motiverat med hänsyn till de stora praktiska svårigheter detta skulle medföra.

Mot denna bakgrund har förhandlingar förts med PRIBO (Prippbolagen) AB om villkoren för överlåtelse till staten av aktier i AB Pripps Bryggerier. Ett preliminärt avtal har nu träffats vars huvudsakliga innehåll tidigare redovisats. I fortsättningen använder jag beteckningarna PRIBO resp. Pripps.

Enligt avtalet skall PRIBO till staten överlåta 840 000 aktier i Pripps motsvarande 60 % av aktiekapitalet efter den ökning av aktiekapitalet från 5 milj. kr. till 70 milj. kr. som PRIBO åtar sig att ombesörja. PRIBO skall vidare mot ett formellt belopp överlåta aktierna i Tingsryds Bryggeri AB till Pripps.

Avtalet innehåller bestämmelser om hembudsskyldighet och inlösen. Bestämmelserna innebär bl. a. att staten när som helst har möjlighet att från PRIBO inlösa återstående 40 % av aktierna i Pripps. PRIBO kan efter den 31 december 1984 begära att staten inlöser minoritetsposten. Inlösenpriset bestäms enligt särskilda principer som fastställts i avtalet. Beträffande inlösenrätten och hembudsskyldigheten i fråga om Pripps aktier ser jag dem närmast som naturliga delar av ett avtal där två parter förutsätts samverka men där en ena parten är majoritetsdelägare.

Så länge PRIBO äger aktier i Pripps skall staten nominera fyra styrelseledamöter och PRIBO två att väljas av Pripps bolagsstämma. Staten och PRIBO är överens om att Pripps skall — med beaktande av de alkoholpolitiska regler som gäller för näringen — drivas på ett rationellt och företagsekonomiskt sunt sätt som möjliggör en rimlig utdelning till aktieägarna.

Fram t. o. m. den 30 september 1975 kommer PRIBO att förse Pripps med de likvida medel som behövs bl. a. för att fullfölja byggandet av det nya bryggeriet i Göteborg. Pripps skuld, som vid denna tidpunkt överslagsmässigt kan beräknas komma att uppgå till 125 milj. kr., skall avlösas senast den 31 december 1975. När bryggeriet färdigställts torde anläggningen representera ett tillfredsställande låneunderlag för att långsiktigt placera skulden. Något nyttillskott av ägarkapital förutses inte behövas för ändamålet.

Pripps har under en tioårsperiod på ett genomgripande sätt moderniserat och rationaliserat sin tillverkning och distribution. Detta har krävt mycket betydande investeringar, vilka har medfört en snabb produktivitetstegring i företaget. Inom något år tas den nya Göteborgsanläggningen i bruk och detta bör möjliggöra ytterligare produktivitetsförbättring. Företaget har en dominerande marknadsställning och de kommersiella riskerna måste även på relativt lång sikt bedömas som begränsade. Sammantaget innebär detta att företagets framtida utveckling kan bedömas som tillfredsställande.

Parterna har enats om ett överlåtelsepris för 60 % av aktierna i Pripps av 225 milj. kr. jämte ränta från den 30 september 1974. Priset har framkommit som resultat av en förhandling, baserad på av parterna var för sig gjorda uppskattningar av företagets substansvärde och värdet med hänsyn till den förväntade framtida avkastningen. Med beaktande av gjorda investeringar och förväntad avkastning anser jag att det vid förhandlingarna framkomna priset är skäligt.

Som moderbolag har PRIBO tecknat borgen för lån m. m. avseende malt- och läskedrycksrörelsen. I allt väsentligt utgörs de skulder, där PRIBO tecknat borgen, av obligationslån med säkerhet i fastigheter och av pensionsförpliktelser. Borgensåtagandena som PRIBO har iklätt sig för Pripps och Tingsryds Bryggeri AB m. m. uppgår till 183,8 milj. kr.

Dessa borgensåtaganden är i allt väsentligt av formell natur. När aktiemajoriteten i Pripps övergår till staten förutsätter avtalet att staten också övertar samtliga borgensåtaganden m. m. som PRIBO iklätt sig för malt- och läskedrycksrörelsen. Jag anser att detta är en naturlig del i avtalet.

Jag har i uppgörelsen fäst särskilt avseende vid att finna former för PRIBO:s fortsatta aktiva medverkan i ledningen av malt- och läskedrycksrörelsen. Detta har ordnats genom att PRIBO har kvar 40 % av aktierna och därmed får ett uppenbart intresse för resultatet av Pripps framtida verksamhet. PRIBO tillförsäkras vidare två styrelseplatser.

Det statliga engagemanget har tillstyrkts av ett representativt urval av Pripps företagsnämnder från olika delar av landet.

Köpeskillingen utgör angivna belopp 225 milj. kr. jämte ränta efter 5 % för år, räknat från den 30 september 1974 till den dag betalning erläggs. Räntan skall ses mot bakgrund av att staten blir utdelningsberättigad part för det verksamhetsår som började den 1 oktober 1974. Avtalet skall godkännas senast den 31 mars 1975. Enligt avtalet skall likvid erläggas utan dröjsmål efter det att avtalet blivit definitivt och höjningen av aktiekapitalet blivit registrerad. Om betalning kan ske före den 1 april 1975 kommer räntekostnaderna att uppgå till högst 5 625 000 kr. Jag utgår från att överlåtelsen skall kunna ske senast vid denna tidpunkt, men med hänsyn till att förvärvet måste föregås av en mängd åtgärder förordar jag att räntebeloppet beräknas med beaktande av risken för att förseningar kan uppkomma. Ett investeringsanslag av 232 milj. kr. bör därför kunna disponeras för att förvärva aktierna.

Jag förordar att regeringen inhämtar riksdagens bemyndigande att godkänna avtalet.

Statens aktier i Pripps bör tillföras fonden för statens aktier. Företaget kommer att drivas som en självständig enhet.

Det statliga engagemanget i bryggerinäringen bör ge ett underlag för en mer långsiktig inriktning av investeringar och rationaliseringar. Genom förvärvet förebyggs dessutom risken att den svenska bryggerinäringen skulle komma under utländska storföretags inflytande. Efter som Pripps även i fortsättningen kommer att drivas enligt gängse företagsekonomiska riktlinjer bör enligt min bedömning statens engagemang i Pripps inte negativt påverka de fristående bryggeriföretagens situation. Om ägarna till andra bryggeriföretag likväl finner det förenligt med sina intressen att inleda diskussioner om ändrade ägarförhållanden bör enligt min mening sådana förslag kunna prövas i en positiv anda.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att godkänna avtal efter de riktlinjer jag anfört mellan staten och PRIBO (Prippbolagen) Aktiebolag,
 2. till *Förvärv av aktier i Aktiebolaget Pripps Bryggerier* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1974/75 under fonden för statens aktier anvisa ett investeringsanslag av 232 000 000 kr.,
 3. uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti för lån till Aktiebolaget Pripps Bryggerier och Tingsryds Bryggeri Aktiebolag m. m. med sammanlagt högst 185 000 000 kr. jämte räntor.
-

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga 1

Konsumtion, import och export av malt- och läskedrycker

Tabell 1: 1 Konsumtion av malt- och läskedrycker i Sverige vissa år (milj. liter)

	1964	1966	1968	1970	1972	1973
Starköl	19,0	15,3	38,0	31,4	28,8	25,1
Mellanöl	—	159,3	241,4	314,3	312,7	294,2
Pilsner	227,7	118,3	89,3	71,7	62,0	52,2
Öl (III+II)	246,7	292,9	368,7	417,4	403,5	371,5
Lättöl	20,5	16,2	16,9	24,4	48,5	73,7
Maltdrycker	267,2	309,1	385,6	441,8	452,0	445,2
Läskedrycker	246,9	267,8	283,8	300,7	298,6	308,5
Totalt drycker	514,1	576,9	669,4	742,5	750,6	753,7

Tabell 1: 2 Import av malt- och läskedrycker vissa år (milj. liter)

	1964	1966	1968	1970	1972	1973
Starköl	5,9	5,0	5,5	4,0	4,3	3,4
Mellanöl	—	18,5	34,7	31,3	27,0	22,4
Pilsner	0,8	0,1	0	0	0	0,1
Öl (III+II)	6,7	23,6	40,2	35,3	31,3	25,9
Lättöl	—	—	—	1,2	0	0,1
Maltdrycker	6,7	23,6	40,2	36,5	31,3	26,0
Mineralvatten och söta läskedrycker	0,4	0,5	3,1	6,0	4,7	4,5
Totalt drycker	7,1	24,1	43,3	42,5	36,0	30,5

Tabell 1: 3 Export av malt- och läskedrycker vissa år (milj. liter)

	1964	1966	1968	1970	1972	1973
Starköl	1,3	0,7	0,4	0,3	0,2	0,1
Mellanöl	—	0	—	3,5	1,2	2,4
Pilsner	—	—	—	—	0,2	0,6
Öl (III+II)	1,3	0,7	0,4	3,8	1,6	3,1
Lättöl	—	—	—	—	—	—
Maltdrycker	1,3	0,7	0,4	3,8	1,6	3,1
Mineralvatten och söta läskedrycker	0,9	1,1	1,2	2,4	2,6	3,1
Totalt drycker	2,2	1,8	1,6	6,2	4,2	6,2

Bilaga 2

Tabell 2: 1 AB Pripps Bryggeriers m. m. försäljning verksamhetsåren 1963/64—1972/73 fördelad på olika produktgrupper (milj. liter)

	Lagrade malt- drycker	Svag- dricka	Summa malt- drycker	Kolsyrade läske- drycker	Övrigt	Summa
1963/64	165,3	11,8	177,1	136,5	6,3	319,9
1964/65	163,3	10,7	174,0	140,5	5,7	320,2
1965/66	169,5	9,2	178,7	145,3	5,7	329,7
1966/67	173,6	8,6	182,2	142,7	5,9	330,8
1967/68	195,1	8,8	203,9	143,5	7,7	355,1
1968/69	225,9	8,6	234,5	156,6	8,0	399,1
1969/70	238,2	8,4	246,6	156,4	7,5	410,5
1970/71	237,9	7,1	245,0	153,3	6,5	404,8
1971/72	234,7	7,1	241,8	149,3	10,5	401,6
1972/73	245,2	7,3	252,5	169,2	12,3	434,0

Anm.: Åren 1963/64—1971/72 ingår den verksamhet som nu omfattar AB Pripps Bryggerier och dotterbolag till detta. Företag som genom fusion sammanförts med verksamheten i AB Pripps Bryggerier är medtagna i redovisningen. I uppgifterna för 1972/73 ingår dessutom Tingsryds Bryggeri AB,

Bilaga 3

Resultaträkning, balansräkning och vissa statistiska uppgifter om AB Pripps BryggerierTabell 3: 1 Resultaträkning för AB Pripps Bryggerier verksamhetsåret 1972/73¹ (tkr)

<i>Rörelsen</i>		
Omsättning	969 581	
Avgår: produktskatter	327 538	642 043
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader ²		547 162
Rörelseresultat före avskrivningar		94 881
Kalkylmässiga avskrivningar		55 743
Rörelseresultat efter avskrivningar		39 138
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>		
Utdelning på aktier: dotterbolag		171
Intäktsräntor: övriga		1 314
Kostnadsräntor: koncernbidrag	413	
övriga	5 143	5 556
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		35 067
<i>Extraordinära intäkter och kostnader</i>		
Realisationsvinster		640
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		35 707
<i>Bokslutsdispositioner</i>		
Skillnaden mellan kalkylmässiga och bokföringsmässiga avskrivningar	: 5 438	
Tillkommer utnyttjad investeringsfond	+ 7 239	12 677
Förändring av varulagerreserv och värdering	+ 1 665	
Avsättning till investeringsfond	-20 000	-18 335
Resultat före skatt		30 049
Skatt		9 025
Nettoresultat	Kronor	21 024

¹ Verksamhetsåret avser 1 oktober 1972--30 september 1973.² Härav allmänna förvaltningskostnader 1 734.

Tabell 3: 2 Balansräkning för AB Pripps Bryggerier per den 30 september 1973 (tkr)

<i>Tillgångar</i>		
Omsättningstillgångar		
Kassa och banktillgodohavanden	24 808	
Främmande växlar	204	
Fordringar	98 753	
Varulager: brutto	62 126	
Avgår: lagerreserv	-38 518	147 373
Spärrkonto för investeringsfond		5 615
Anläggningstillgångar		
Aktier: dotterbolag	1 929	
andra bolag	4 515	
Fordringar: koncernbolag	11 188	
övriga	9 222	
Maskiner och inventarier	80 550	
Fastigheter	309 795	
Pågående anläggningsarbeten	48 802	
Goodwill	1 035	467 036
Samtliga tillgångar		620 024
<i>Skulder och eget kapital</i>		
Kortfristiga skulder		
Skatteskuld	661	
Leverantörer	30 705	
Övriga inkl. produkt- och mervärdeskatter	113 659	145 025
Långfristiga skulder		
Obligationslån	40 520	
Koncernbolag	171 119	
Reverslån	34 409	
Avsatt till pensioner: PRI	52 927	
övrigt	56 792	
Övriga	25	355 792
Investeringsfond		89 784
Eget kapital		
Aktiekapital	5 000	
Reservfond	1 000	
Skuldregleringsfond	100	
Dispositionsfond	2 250	
Balanserad vinst från föregående år	50	
Årets vinst	21 024	29 424
Samtliga skulder och eget kapital	Kronor	620 024
<i>Ställda panter</i>		
		85 846
<i>Ansvarsförbindelser</i>		
		13 697
<i>Pensionsåtagande</i>		
		155

Tabell 3: 3 Vissa statistiska uppgifter om AB Pripps Bryggerier verksamhetsåret 1972/73 (belopp i milj. kr.)

PERSONAL OCH PERSONALKOSTNADER

Antal anställda	
arbetare	2 608
övriga anställda	1 005
Summa	3 613
Antal pensionärer	1 234
Utbetalda löner	
arbetare	106,1
styrelse och företagsledare	1,5
övriga anställda	46,9
Summa löner	154,5
Beräknad normal pensionskostnad	25,8
Övriga personalkostnader	15,4

INVESTERINGAR

Fastigheter	12,0
Maskiner, inventarier och bilar	24,2
Ej färdigställda anläggningsarbeten	38,8
Summa investeringar	75,0

TAXERADE FASTIGHETSVÄRDEN

Tomtvärde	95,7
Byggnadsvärde	219,3
Särskilt maskinvärde	13,9
Summa taxeringsvärden	328,9

BRANDFÖRSÄKRINGSVÄRDEN

Fastigheter	528,1
Maskiner, inventarier och bilar	432,6
Summa brandförsäkringsvärden	960,7
